

Listje in cvetje.

Nekaj cvetličja iz pesništva.

(Nabira in razkazuje St. pl. Orlovčič.)

(Konec.)

6. Izpuščanje. Izpuščajo se deli stavka ali cele misli in stavki.

Besede izpušča:

a) Neveznica (asindeton) je nasprotna mnogoveznici.

Zdaj vprimo, tiščimo, vlecimo.

(Jenko.)

b) Elipsa izpušča dele stavka v sredi, posebno glagol.

Terezinka zgodaj vstala.

(Nár. pesem.)

V občevalnem govoru: Dobro jutro, dober dan, namreč: vam voščim.

Misli in stavke izpušča:

a) Aposijopeza, t. j. lik, ki stavek prične, ga hipoma pretrga in več ne nadaljuje. Ako se pa stavek sicer nadaljuje, a v drugi konstrukciji, nego se je začel, dobimo anakolutijo.

In gozd in plan ječi pod snegom,

Gorjé ti, vboga solnčna stvar.

(Gregorčič.)

In divja bôl, skrbi strašné

Očetu v srcu zablesné, —

Gorjé ti, vbogi kmet, gorjé!

(Gregorčič.)

b) Parenteza, ta lik dobimo, ako se stavek pretrga, ker pride vmes drug stavek, a se započetj pravilno konča.

In tebe, — pač moti te cvetje na poti, —

To občno veselje se tudi poloti!

(Gregorčič.)

7. Nasprotje. Semkaj spada več likov, ki vplivajo blagodejno na razum in poživljajo domišljijo vsled nasprotja mislij in pojmov.

Prvi tak nepopolen poskus nam kaže:

a) Gradacija, t. j. lik, ki navaja stopnjema besede ali misli iste ali podobne vrste. N. pr.:

Grmi že mesto, trg in vas.

(Vođnik.)

Ti ključ, ti vrata, ti si srečna cesta.

(Prešern.)

Drugo vrsto gradacije nahajamo v slovnem stopnjevanju ali komparaciji.

b) Antiteza nam podaja stavke ali dele stavkov, ki si ne nasprotujejo sicer po besednem pomenu, ampak po notranji vsebini.

Iz neme cele v živi svet

Mlad samotar strmi.

(Gregorčič.)

Moj dom je nizek in tesan,

Brezmejno to srce! (Gregorčič.)

c) Parádokson veže stavke ali dele stavkov, ki si nasprotujejo le po besednem pomenu, ne pa po notranji vsebini.

Dolgost življenja našega je kratka.

(Prešern.)

Posebna vrsta parádoksona je oksimoron, v katerem se javi nasprotje mej samostalnikom in njegovim pridevnikom.

Ljubeča mržnja, ljubav prepirljiva,

Otožna radost in igrača resna,

Perot iz svinca, jasen dim, ledena

Žrjavica, bedede spanje.

(Sekspir.)

Oh, kaj ste res spet tu, solze?

Oj kaplje ve, grenko-sladke?

(Stritar.)

Cvetlice ob studenih pomladanje

Vrstil sem v kite in je metal vanje,

Nesrečno srečen, žalosten vesel.

(Levstik.)

Pregovori, izreki in pametnice.

(Zapisal A. K. Sežun-ov.)

57. Na tihem pregrehe svoje objokuj —
Glasno in z vzgledom bližnjega poučuj.
58. Bog gleda bolj na srce, kakor na roke.
59. Čim večja je višina, tem hušji vihar!
60. Posvetna lepota — nevarna slepota.
61. Preteklo zlo in prošlo hudo
Imam še raje, kot zlato rúdo.
62. Za prazen nič ne rabi biča,
To je škodljivo, skušnja priča.

Nove knjige in listi.

1. G a b r š č e k A. Knjižnica za mladino 22. in 23. snopič: V domačem krogu. Po raznih izvirkah spisal Janko Leban. Tudi ta zvezek priporočamo mladini in mladino-ljubom, ker ima veliko koristnega in zabavnega v sebi, v vezani in nevezani besedi.

2. Sto beril za otroke. Po italijanskih izvirkah spisal Janko Leban. V Ljubljani 1896. J. Giontini. Cena 20 kr. Večinoma so v tej knjižici kratke povestice ali pogovori, iz katerih naj se mladina uči raznih čednostij in spodbudnega vedenja, kako naj se varuje nezgode, čuva si zdravje, pridobi naklonjenost ljudij i. t. d. Tudi to delo marljivega pisatelja se priporoča po koristni in mikavni vsebini.

3. **Kako ti je ime?** ali vzorno življenje naših svetih priprošnjikov v nebesih. V Ljubljani 1897. »Katol. društvo detoljubov«. II. zvezek: Sveti Jožef. Cena 8 kr. — Ta drobna knjižica razlaga »žalost in veselje« sv. Jožefa in jo priporočamo vsem, še posebej pa onim, kateri imajo ime tega mogočnega priprošnjika.

4. **Zgledi bogoljubnih otrok** iz vseh časov krščanstva. I. zv. Tretji natisek. Spisal in založil Ant. Kržič. Ljubljana 1897. Cena:

mehko vez. 30 kr., trdo vez. 40 kr. Ta izdaja je nekoliko prenavrejena. Privzel se je nov spis: »Mlada leta papeža Leona XIII. Priporočamo jo tudi v tej novi izdaji mladini in mladino ljubom.

5. **Sveta Germana**, zgled krščanske potrpežljivosti. Spisal in založil Anton Kržič. Četrti natisek. S štirimi slikami. Ljubljana 1897. Cena 5 kr. — Ta drobna knjižica je ponatis iz II. zvezka »Zgledi bogoljubnih otrok«, kateri tudi v kratkem izide v novem natisku.

☞ Vabilo k naročbi. ☜

Zopet je prišla dōba, ko se ima ponoviti naročba našega mladinskega lista. Vemo, da so slovenski domoljubi dovolj obloženi z raznimi stroški, katere žrtvujejo v prid naši ljubljani domovini; vendar upamo, da na našo vrlo slovensko mladino ne bodo mislili šele v zadnji vrsti, marveč se je posebno skrbljivo spominjali tudi v nastopnem letu. Poleg drugih rečij, ki so koristne in potrebne naši priadni deci, je gotovo zelo potrebno primerno berilo. Že mnogo let se trudi v to svrhu »Vrtec«; v novejšem času mu je pa še prišel nā pomoč »Angeljček«. Pridejali pa smo »Vrtcu« zato še »Angeljčka«, ker smo hoteli ta priljubljeni mladinski list s tem izdatno pomnožiti, ob enem pa berilo tako urediti, da »Vrtec« služi bolj odrasli mladini, »Angeljček« pa vstrežaj menj doraslim, — pričetnikom.

Zahvaljevaje vse dosedanje naročnike in podpornike za prijateljsko zaupanje in pomoč prosimo, naj nam ostanejo naklonjeni še nadalje ter naj blagovolijo v svojih krogih priporočati »Vrtec« in njegovo prilogo in jima privabiti novih naročnikov. Tega jih prosimo letos še tem bolj, ker je v zadnjem času pomrlo nenavadno veliko vrlih domoljubov, ki so blagohotno podpirali tudi naša lista; zakaj vsako podjetje mora hirati, ako se stare moči ne nadomeščajo z novimi. Posebej še priporočamo vam, mladi naročniki, ki sami neposredno naročate naša lista, skušajte pridobiti mej svojimi tovariši še novih naročnikov. Uredništvo se bode pa tudi na vso moč trudilo, da poskrbi raznovrstnega mikavnega berila v lepi obliki.

»Vrtec« bode izhajal i v nastopnem letu takisto kakor doslej. Cena »Vrtcu« in »Angeljčku« skupno je 2 gld. 60 kr. »Angeljček« se oddaja tudi posebej in stane na leto 60 kr. (Na deset izvodov pod jednim zavitkom se daje jeden po vrhu.)

Naročnina in vsi spisi, namenjeni »Vrtcu« in »Angeljčku«, naj se pošiljajo z naslovom: Anton Kržič, c. kr. profesor v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 76 ali pa krajše: Uredništvo »Vrtčevo« v Ljubljani. V Ljubljani se naročnina tudi lahko oddaje v »Katoliški Bukvarni«.

Priporočamo v nakup tudi poprejšnje letnike. Pri gospej Tomšičevi, sv. Petra cesta št. 6, se dobivajo še letniki: 1887 do 1893 vezani po 1 gld. 30 kr.; ako se jih kupi več skupno, se jim cena še zniža. Pri uredništvu pa se dobiva: letnika 1894 in 1895 vezana po 1 gld. 60 kr.; letnik 1896 (samo »Vrtec«) po 1 gld. 80 kr. in letnik 1897 po 2 gld. 10 kr.; »Angeljček« pa I., II. in III. tečaj vezan po 40 kr., IV. in V. pa po 50 kr. Ako kdo kupi hkrati več izvodov, se cena še primeroma zniža.

One p. n. naročnike, kateri še niso poravnali naročnine, prosimo, naj storijo to v kratkem, ter sploh prosimo, naj se na prej plačuje naročnina, kakor je pri časnikih navada.

Urednik in založnik.

»Vrtec« izhaja 1. dnē vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. — Uredništvo in upravništvo sv. Petra cesta št. 76, v Ljubljani.